

Dr. Vida Sándor*

VÉDJEGYES IMPORTÁRU FORGALMAZÁSÁNAK MEGELŐZÉSE – AZ EURÓPAI BÍRÓSÁG HATÁROZATA

A kizárólagos védjegyjogot sértő importot az EK védjegyjogi irányelvnek¹ 5. cikk 3. bekezdésének c) pontja kifejezetten tiltja.

Az ilyenfajta jogsértés a gyakorlatban az importárunk az országhatáron, pontosabban az EGT területére való beléptetésével valósul meg. Az eljárás az egyes szellemi tulajdonjogokat sértő áruk elleni vámhatósági intézkedésekről szóló 1383/2003 EK tanácsi rendelet alapján fogantatosított zár alá vétellel veszi kezdetét, majd az annak folytatásaként indított védjegy-bitorlás miatti bírósági eljárás akadályozza meg az ilyen árunak az EGT területén történő forgalmazását. Olyan megelőző intézkedésről van tehát szó, amelyről már a Párizsi Uniói Egyezmény 9. cikk (1) bekezdése² is rendelkezik.

Megelőzés a polgári jogban

A megelőzés gondolata a büntetőjogban közel két évezredes múltra tekint vissza. A római jogból ismert formula szerint „a büntetés nemcsak a bűncselekmény megtorlását szolgálja, de azt is, hogy ne kövessék el (azt)”.³

A magyar polgári jogban *Marton*⁴ – az angol jogfilozófus *Bentham*re is hivatkozással – azt mondja, hogy a megelőzés a magánjogi felelősség első rendező elve. Jelenlegi életviszonyainkra vetítve meggyőzően fejt ki, hogy egy megfontolt törvényhozó a szankció-eszközök megválasztásánál elsősorban a megelőzés lehetőségének mint vezető célszerűségi szempontnak az irányítása szerint jár el. A szankció arra van szánva – mondja – hogy a normaszegéstől visszatartsa az embereket: világos, hogy az okos törvényhozó azért jelöl ki valamilyen eljárásmodot (büntetést, reparációt), azaz szankciót, mert azt e visszatartó, elriasztó, megelőző hatással bíró reakcióként ismerte fel.

* Jogtanácsos, Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda

¹ 89/104 EK sz. irányelv (újra kodifikálva a 2008/95 EK sz. irányelvvel).

² A szöveg:

A gyári vagy kereskedelmi védjeggyel, illetve kereskedelmi névvel jogtalanul ellátott árut a behozatalkor az unió országaiban, amelyekben a védjegynek vagy kereskedelmi névnek törvényes oltalomra van joga, le kell foglalni.

³ „nemo prudens punit, quia peccatum est, sed ut ne peccatur”.

⁴ *Marton Géza: A polgári jogi felelősség.* (Évszám nélkül) P. 106. *Szalma József: Szerződésen kívüli (deliktualis) felelősség.* Budapest–Miskolc–Debrecen–Újvidék, 2008, p. 151.

Széles körű általánosítással Marton prevenciókötelességről beszél, s ez alatt többek között a „gazda” felelősségét érti, ami a vállalat egész tevékenységét átfogja. A védjegy jog nyelvére lefordítva ez azt jelenti, hogy a harmadik személy köteles a korábbi jogosult jogainak megsértésétől tartózkodni, más szóval a jogsértést megelőzni. Ha pedig e kötelezettségének nem tesz eleget, akkor ezért polgári jogi (deliktuális) felelősséggel tartozik.

Eörsi⁵ a megelőzés, a prevenció gondolatával (*ut ne peccatur*, azaz „hogya ne kövesse el a jogsértést”) kapcsolatban azt mondja, hogy ez régtől fogva társadalmi színezetű. Ez már *Prótagorasznál* is megtalálható, s azóta számos haladónak minősülő gondolkodó: *Grotius*, *Hobbes*, *Locke*, *Voltaire*, *Beccaria*, *Marat* stb. magáévá tette. A megelőzési funkció tartalmát tekintve azt mondja,⁶ hogy a szankció fő rendeltetése, hogy a kilátásba helyezett hátrány visszatartsa a jogsértéstől, vagyis neveljen. Nézete szerint ez a funkció alapvetően egységes, mind a büntetőjogban, mind a polgári jogban – az utóbbiban ez a deliktuális kötelemet jelenti.

Ehhez csupán annyit érdemes hozzáfűzni, hogy a védjegybitorlástól való visszatartásra alkalmas szankciók, amelyeket persze ugyancsak a generális prevenció jogalkotói szándék jellemez, a Ptk. 84. §-ából vezethetők le, illetve azok az irányadók.

Tényállás

Az alábbiakban ismertetendő előzetes döntéshozatali eljárások alapjául szolgáló tényállás szerint a CANON védjeggyel ellátott tintapatront az eredeti japán termék kínai vevője Bulgáriába szállította, majd a burgaszi kikötőben a bolgár vámhatóság lefoglalta. A szállítmány címettje az IPN Bulgaria volt. Az első és másodfokon eljáró bolgár bíróság ideiglenes intézkedést rendelt el.

Az ezt követően indult védjegybitorlási perben a bolgár alperes azzal védekezett, hogy az árut Szerbiába kívánta továbbszállítani. A különböző fokon eljáró bíróságok eltérően értelmezték, hogy felléphet-e a közösségi védjegy jogosultja hozzájárulása nélkül realizált bulgáriai importtal szemben. Nevezetesen a Bolgár Legfelsőbb Bíróság (Varhoven kasatsionen sad) értelmező határozatot hozott ezzel kapcsolatban, kimondva, hogy mindössze az, hogy a védjegyjogosult engedélye nélkül harmadik államból olyan eredeti árukat hoznak be, amelyek e védjegymegjelölést hordozzák, nem minősül a védjegy által biztosított kizárólagos jogok megsértésének.

Megkérdőjelezve ennek az értelmező határozatnak a közösségi joggal való összeegyeztethetőségét, a Szófia Városi Bíróság úgy döntött, hogy felfüggeszti az eljárást, s előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményez.

⁵ Eörsi Gyula: A jogi felelősség alapproblémái. A polgári jogi felelősség. Budapest, 1961, p. 162.

⁶ Eörsi: i. m. (5), p. 164, s. köv.

Hiányos megkeresés: az előzetes döntéshozatal megtagadása

A Szófia Városi Bíróság (Sofiski gradski sad) megkeresésében az Európai Bíróságtól a Canon Kabushiki Kaisha felperesnek az IPN Bulgaria OOD alperes elleni perében a védjegyjogi irányelv 5. cikk (3) bekezdés c) pontjának értelmezését kérte.

Az Európai Bírósághoz beérkezett ügy irataiból az volt megállapítható, hogy az alapperbeli alperes a per tárgyát képező árut, annak ellenére, hogy az állítása szerint szerbiai rendeltetésű tranzitáru volt, az EGT területén a felperes hozzájárulása nélkül forgalomba hozta.

A megkereső bolgár bíróság abban a vonatkozásban kérte az irányelv 5. cikk (3) bekezdés c) pontjának értelmezését, hogy ez az előírás eredeti vagy pedig olyan nem eredeti árukra vonatkozik-e, amelyeket nem a védjegyjogosult állított elő.

Az előzetes döntéshozatali kérelem elfogadhatósága tekintetében az Európai Bíróság 2009. szeptember 17-i határozatában⁷ a következőket mondta.

Az állandó joggyakorlat értelmében az előzetes döntéshozatali eljárás, úgy amint azt az EK-szerződés 234. cikke bevezette, az Európai Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti együttműködés eszköze, amely szerint az előbbi olyan értelmezési szempontokat szolgáltat a második számára, amelyek szükségesek az utóbbi számára az előtte fekvő peranyag elbírálásához (vö. Meilicke C-83/91 sz. ügy 22. pont, Schneider C-380/01 sz. ügy 20. pont, Dansk Slagterier C-445/06 sz. ügy 65. pont – jelen határozat, 6. pont).

E kooperáció keretében a nemzeti bíróság, amely előtt az alapper folyamatban van, és amely közvetlen tudomással bír a tényekről, valamint az ügy szempontjából releváns körülményekről, továbbá annak szükségességéről, hogy előzetes döntéshozatalt kezdeményezzen, az illetékes, hogy az Európai Bíróság számára felteendő jogértelmezési kérdéseket megfogalmazza. Ennek következtében ha ezek a kérdések a közösségi jog értelmezésére vonatkoznak, az Európai Bíróság elvileg köteles ezekre választ adni (vö. Preussen Elektra C-379/98 sz. ügy 38. pont, Schneider – az előzőekben hivatkozva – 21. pont, AGM-COS. MET C-470/03 sz. ügy 44. pont – jelen határozat, 7. pont).

Mindazonáltal, ha a közösségi jog értelmezése szükséges annak érdekében, hogy a válasz hasznos legyen a nemzeti bíróság számára, szükséges, hogy ez utóbbi (kellőképpen) meghatározza a tényállást és az irányadó jogi normákat (*cadre réglementaire*), amelyek vonatkozásában a kérdéseket megfogalmazza, vagy hogy legalábbis megmagyarázza azokat a tényállásbeli hipotéziseket, amelyeken ezek a kérdések alapulnak (vö. Telemarsicabruzzo C-320/90 – 322/90 sz. ügy 6. pont, valamint Centro Europa C-380/05 sz. ügy 57. pont – jelen határozat, 8. pont).

Az Európai Bíróság aláhúzza annak jelentőségét, hogy a nemzeti bíróság megjelölje azokat a pontos körülményeket, amelyek arra készítetik, hogy a közösségi jog értelmezését és

⁷ C-181/09 ügyszám.

előzetes döntést kérjen (vö. ABNA C-453/03, C-11/04, C-12/04 és C-194/04 sz. ügy 45. pont, valamint az azt követően hozott ítéletek – jelen határozat, 9. pont).

Az Európai Bíróság gyakorlata értelmében nem mellőzhető, hogy a nemzeti bíróság az előzetes döntéshozatalt kezdeményező határozatában az előtte folyamatban lévő per tényállását és az irányadó jogi normákat meghatározza, és hogy legalább szerény mértékben (*minimum d'explications*) megmagyarázza, hogy miért kezdeményezi az adott közösségi jogi normák értelmezését, valamint azt a kapcsolatot, amely a normák és a nemzeti jog releváns normái között fennáll (vö. Asemfo C-295/05 sz. ügy 33. pont és Centro Europa – a fentiekben hivatkozva – 54. pont – jelen határozat, 10. pont).

Fontos annak hangsúlyozása, hogy az előzetes döntéshozatali megkeresésről szóló határozatban közölt információk nemcsak azt teszik lehetővé, hogy az Európai Bíróság használható válaszokat adjon, de azt is, hogy a tagállamok érdekelt kormányai és az érdekeltek az Európai Bíróság eljárási szabályzatának 20. cikke alapján észrevételt nyújthassanak be. Az Európai Bíróság feladata, hogy öröködjék felette, hogy ez a lehetőség fennálljon, figyelemmel arra, hogy e rendelkezés értelmében az érdekeltekkel csak az előzetes döntéshozatal tárgyában készült megkeresésről szóló határozatokat közlik (vö. Holdijk 141/81-143/81 sz. ügy 6. pont, Schwilbert C-20/05 sz. ügy 21. pont, valamint az Európai Bíróságnak az előzetes döntéshozatalról szóló tájékoztató közleménye⁸ – jelen határozat, 11. pont).

A jelen ügyben azt kell megállapítani, hogy a Szófia Városi Bíróság csupán a peres eljárás iratait és az előzetes döntéshozatalra felterjesztett kérdéseket küldte meg az Európai Bíróságnak anélkül, hogy a tényállást, illetve az irányadó jogi normákat leírta volna, és azokat az okokat (*raisons précises*) pontosította volna, amelyek arra készítették, hogy a közösségi jog értelmezését kérje. Ezenfelül a megkereső bíróság azt sem magyarázza meg, hogy mi okból

⁸ HL 2005.6.11, C-143/1. A szöveg:

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem háttérének megfelelő ismertetéséhez általában körülbelül tíz oldalnál többre nincs szükség. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatnak lényegre törőnek, ugyanakkor kellően teljesnek kell lennie, valamint tartalmaznia kell valamennyi releváns adatot annak lehetővé tétele érdekében, hogy az Európai Bíróság, valamint az észrevételek előterjesztésére jogosult érdekeltek megérthessék az alapeljárás ténybeli és jogi háttérét. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatnak:

- röviden ismertetnie kell a jogvita tárgyát, valamint a megállapított releváns tényeket, vagy legalább az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés alapját képező tényállást;
- be kell mutatnia az esetlegesen alkalmazandó nemzeti rendelkezések tartalmát, és adott esetben meg kell jelölnie a vonatkozó nemzeti ítélkezési gyakorlatot, feltüntetve minden esetben annak pontos hivatkozását (például hivatalos lap vagy egy adott határozatok tára oldalszámát; esetlegesen internetes honlagra történő hivatkozást);
- a lehető legpontosabban meg kell jelölnie az adott ügyben releváns közösségi rendelkezéseket;
- ismertetnie kell azokat az okokat, amelyek miatt a kérdést előterjesztő bíróságban kérdés merült fel egyes közösségi rendelkezések értelmezésére vagy érvényességére vonatkozóan, valamint azt a kapcsolatot, amelyet felállít e rendelkezések és az alapeljárásban alkalmazandó nemzeti jog között;
- adott esetben össze kell foglalnia az alapeljárásban részt vevő felek releváns érvelésének lényegét.

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat egyes pontjainak vagy bekezdéseinek olvasása, és a rájuk történő hivatkozás megkönnyítése érdekében célszerű azokat számozással ellátni (Tájékoztató, 22. pont).

kéri az adott jogszabályhely értelmezését, valamint azt a kapcsolatot, amely e jogszabályhely és a nemzeti jognak azon rendelkezése között fennáll, amely az alapperre irányadó. Következésképpen megállapítandó, hogy az előzetes döntéshozatali megkeresés nem felel meg a jelen határozat 8–11. pontjában foglaltaknak (határozat, 13. pont).

A második kérelem és az előzetes döntés

Az elutasító határozat kézhezvételét követően a Szófia Városi Bíróság rövidesen kellőképpen kidolgozott kérelmet terjesztett elő az Európai Bíróságnál.

Az ebben feltett kérdés a következőképpen hangzott:

„Amennyiben a 89/104 irányelv 5. cikke kizárólagos jogot biztosít a védjegyjogosultnak arra, hogy fellépjen bárkivel szemben, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység – például a megjelölést hordozó áruk behozatala vagy kivitele – körében a védjeggyel azonos megjelölést használ, úgy kell-e értelmezni [ezt] a rendelkezést, hogy a védjegyjogosult jogai magukban foglalják azt, hogy fellépjen a védjegy minden olyan használatával szemben, amikor az engedélye nélkül hoznak be eredeti termékeket, amennyiben a védjegyjogosult jogai nem merültek ki a [fent említett] irányelv 7. cikke szerint?”

Ezt követően – a főtanácsnok meghallgatása után – az Európai Bíróság a 2010. október 28-án hozott végzéssel meghozta előzetes döntését.⁹

Ebben abból indul ki, hogy az Európai Bíróság eljárási szabályzata 104. cikke 3. §-ának első albekezdése értelmében amennyiben az előzetes döntéshozatalra terjesztett kérdésre a válasz egyértelműen levezethető az ítélkezési gyakorlatból, az Európai Bíróság bármikor határozhat indokolt végzéssel, amelyben utal a vonatkozó ítélkezési gyakorlatra (határozat, 16. pont).

Meg kell állapítani, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett jelen kérdést illetően ez az eset áll fenn (határozat, 17. pont).

Egyfelől a 89/104 irányelv 5. cikk (3) bekezdése c) pontjának értelmében vett „behozatal” fogalmát illetően emlékeztetni kell arra, hogy a C-405/03. sz., Class International-ügyben hozott ítélet 42–44. pontjában¹⁰ az Európai Bíróság kimondta, hogy abban az esetben, ha

⁹ C-449/09 ügyszám – magyarul is.

¹⁰ A szöveg:

Úgy tűnik ezért, hogy a külső árutovábbítási vagy vámraktározási eljárás alá vont áruk vámjogi sorsa bármikor megváltozhat. Többek között más vám eljárás alá vonhatják azokat, adott esetben szabad forgalomba bocsáthatják, vagy újra kivihetik őket a Közösség területéről.

A szabad forgalomba bocsátás, amely a Közösségben történő forgalomba hozatal feltétele, tehát csak az egyik lehetősége annak a gazdasági szereplőnek, aki az árukat a közösségi vámterületre beléptette.

Amíg nem választják ezt a lehetőséget, és betartják az áruk vámjogi sorsának – amely nem a szabad forgalomba bocsátás – feltételeit, addig az áruknak a Közösség területére történő, csupán fizikai beléptetése nem minősül „behozatalnak” az irányelv 5. cikke (3) bekezdésének c) pontja és a KVR 9. cikke (2) bekezdésének c) pontja értelmében, és ezáltal nem eredményez „gazdasági tevékenység körében [történő védjegy]használatot” az ugyanezen cikke (1) bekezdése értelmében.

egy harmadik államból valamely tagállamba küldött eredeti árukat még nem bocsátották szabad forgalomba, hanem vámraktározási eljárás alá vonták, az nem minősül „behozatalnak” a fent említett rendelkezés értelmében (határozat, 18. pont).

A védjegyjogosult az EGT területére fizikailag beléptetett, azonban szabad forgalomba még nem bocsátott áru tekintetében ugyanakkor a 89/104 irányelv 5. cikkének (1) bekezdése és 5. cikke (3) bekezdésének *b*) pontja alapján eredményesen hivatkozhat kizárólagos jogainak megsértésére, amennyiben megállapítást nyer, hogy a fent említett árukat eladták vagy eladásra felkínálták oly módon, hogy ahhoz szükségszerűen kapcsolódik az EGT-n belüli forgalomba hozataluk (a fent hivatkozott Class International-ügyben hozott ítélet 58. pontja¹¹ – jelen határozat, 19. pont)

Ezeket az elveket alkalmazva a kérdést előterjesztő bíróság feladata meggyőződni arról, hogy az IPN Bulgária az alapügyben szereplő áruk EGT-n belüli forgalomba hozatalára készül, vagy pedig ezeket az árukat olyan más gazdasági szereplőnek kínálja fel vagy adja el, amelyik ezeket mindenképpen forgalomba fogja hozni az EGT-n belül (analógia útján lásd a fent hivatkozott Class International-ügyben hozott ítélet 60. pontját¹² – jelen határozat, 20. pont).

Másfelől a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdést illetően, amely lényegében arra vonatkozik, hogy a 89/104 irányelv 5. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy a védjegyjogosult felléphet az e védjeggyel ellátott eredeti áruk EGT-n belüli első, hozzájárulása nélkül történő forgalomba hozatalával szemben, meg kell állapítani, hogy az erre a kérdésre adandó igenlő válasz az Európai Bíróság több ítéletéből is következik (határozat, 21. pont).

Az Európai Bíróság a C-355/96. sz. Silhouette International Schmied-ügyben hozott ítéletének 26. pontjában¹³ kimondta, hogy a 89/104 irányelvet nem lehet úgy értelmezni, hogy az lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a nemzeti jogban szabadon rendelkezzenek

¹¹ A szöveg:

Ha azonban a felkínálás vagy az eladás szükségszerűen kapcsolódik a védjeggyel ellátott árunak a Közösségen belül történő forgalomba hozatalához, akkor sérti a védjegyjogosultnak az irányelv 5. cikke (1) bekezdésében és a rendelet 9. cikke (1) bekezdésében foglalt kizárólagos jogát függetlenül a felkínálás címetzettjének, illetve a tulajdonszerzőnek a letelepedési helyétől és a végül megkötött szerződésnek az újraeladás esetleges korlátozására vagy az áruk vámjogi helyzetére vonatkozó kikötéseitől. A felkínálás vagy az eladás tehát „gazdasági tevékenység körében [történő védjegy]haszná[atnak]” minősül az irányelv 5. cikkének (1) bekezdése és a rendelet 9. cikkének (1) bekezdése értelmében. Következésképpen a védjegyjogosult az irányelv 5. cikke (3) bekezdésének *b*) pontja és a KVR 9. cikke (2) bekezdésének *b*) pontja alapján ez ellen tiltakozhat.

¹² A szöveg:

Ezen túlmenően a védjegyjogosult csak azzal a gazdasági szereplővel szemben élhet a tilalmi jogával, aki ezzel a védjeggyel ellátott nem közösségi árukat hoz forgalomba a Közösségben, vagy erre készül, illetve olyan más gazdasági szereplőnek kínálja fel vagy adja el ezeket az árukat, aki ezeket mindenképpen forgalomba fogja hozni a Közösségben. Olyan gazdasági szereplővel szemben, aki az árukat felajánlja vagy eladja valamely másik gazdasági szereplőnek, a védjegyjogosult nem hivatkozhat erre a jogára pusztán azzal az indokkal, hogy az esetleg később majd forgalomba hozza a Közösségben, mint ahogy ez a kérdést előterjesztő bíróság negyedik kérdésének *e*) pontjában leírt esetben szerepel.

¹³ *Vida Sándor*: Az Európai Bíróság védjegyjogi gyakorlata. Miskolc, 2006, p. 216.

a harmadik országokban forgalomba hozott termékek vonatkozásában a védjegytalalom kimerüléséről (határozat, 22. pont).

Későbbi ítéleteiben az Európai Bíróság pontosította, hogy a fent hivatkozott *Silhouette International Schmied*-ügyben hozott ítéletre tekintettel a 89/104 irányelv hatása az, hogy kizárólag azokra az esetekre korlátozza a védjegyjogosult jogainak kimerülését, amikor az árukat az EGT területén hozták forgalomba, és ezáltal lehetővé teszi e jogosultnak, hogy ellenőrizze a védjeggyel ellátott áruk EGT-n belüli első forgalomba hozatalát (a C-414/99-C-416/99. sz., a *Zino Davidoff és Levi Strauss* egyesített ügyekben hozott ítélet 33. pontja,¹⁴ a C-244/00 sz., a *Van Doren + Q*-ügyben hozott ítélet 26. pontja,¹⁵ valamint a C-16/03. sz., a *Peak Holding*-ügyben hozott ítélet 36. pontja¹⁶ – jelen határozat, 23. pont).

Ebből következik, hogy amennyiben a védjeggyel ellátott árukat e védjegy jogosultja korábban nem hozta forgalomba az EGT területén, vagy az ő hozzájárulásával nem hozták ott forgalomba, a 89/104 irányelv 5. cikke olyan kizárólagos jogot ruház a fent említett jogosultra, amelynek alapján az bármely harmadik személynek megtilthatja, hogy a védjeggyel ellátott termékeket behozza, eladásra felkínálja, forgalomba hozza, vagy e célból raktáron tartsa (lásd a fent hivatkozott *Peak Holding*-ügyben hozott ítélet 34. pontját¹⁷ – jelen határozat, 24. pont).

¹⁴ A szöveg:

Az irányelv hatása tehát az, hogy kizárólag azokra az esetekre korlátozza a védjegyjogosult jogainak kimerülését, amikor az árukat az EGT területén hozták forgalomba, és lehetővé teszi a jogosultnak, hogy árukat e területen kívül anélkül hozza forgalomba, hogy e forgalomba hozatal révén az EGT-n belül jogai kimerüljenek. Annak pontosítását, hogy az EGT-n kívüli forgalomba hozatal nem meríti ki a védjegyjogosult jogát arra, hogy fellépjen ezeknek az áruknek a hozzájárulása nélkül történő behozatalával szemben, a közösségi jogalkotó megengedte a védjegyjogosultnak, hogy ellenőrizze a védjeggyel ellátott áruk EGT-n belüli első forgalomba hozatalát (a C-173/98 sz., a *Sebago és Maison Dubois*-ügyben 1999. július 1-jén hozott ítélet 21. pontja).

¹⁵ A szöveg:

Az irányelv hatása abban áll, hogy a védjegyjogosult vonatkozásában előírt jogkimerülést olyan esetekre korlátozza, amikor is az áruk az EGT piacon forgalomba kerültek, és hogy a védjegyjogosult számára lehetővé teszi, hogy árukat a piacon kívül forgalmazzon, anélkül, hogy jogai az EGT piacon kimerüljenek. Azáltal, hogy az EGT piacon kívüli forgalmazás nem meríti ki a védjegyjogosult jogát, felszólaljon ezen áruk hozzájárulása nélkül történő importálásához, a közösségi jog lehetővé tette a védjegyjogosult számára, hogy a védjeggyel ellátott áruk eredeti forgalmazását az EGT-piacon ellenőrizhesse.

¹⁶ A szöveg:

Az Európai Bíróság többek között rámutatott arra, hogy a közösségi jogalkotó, amikor pontosítja, hogy az EGT területén kívüli piacra hozatal nem meríti ki a védjegyjogosult azon jogát, hogy fellépjen az érintett termékek hozzájárulása nélküli behozatala ellen, lehetővé teszi a védjegyjogosult számára a védjeggyel ellátott termékeknek az EGT területén belüli első forgalomba hozatalának az ellenőrzését (lásd a C-173/98. sz., a *Sebago és Maison Dubois*-ügyben hozott ítélet 21. pontját, valamint a *Zino Davidoff és Levi Strauss*-ítélet 33. pontját és a *Van Doren + Q*-ítélet 26. pontját).

¹⁷ A szöveg:

Az irányelv 5. cikke olyan kizárólagos jogot ruház a védjegyjogosult számára, amely alapján az bármely harmadik személynek megtilthatja, hogy a védjeggyel ellátott termékeket importálja, eladásra felkínálja, forgalomba hozza vagy e célból raktáron tartsa. A 7. cikk (1) bekezdése kivételt állít fel e szabályra amikor kimondja, hogy a védjegyjogosult joga kimerül, amennyiben a termékek általa, illetve az ő hozzájárulásával kerültek forgalomba hozatalra az EGT területén (lásd a *Zino Davidoff és Levi Strauss*-ítélet 40. pontját és a *Van Doren + Q*-ítélet 33. pontját).

A fenti ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy abban az esetben, ha a kérdést előterjesztő bíróság a jelen végzés 20. pontjában említett ténybeli vizsgálatot követően megállapítja, hogy az IPN Bulgaria az alapügyben szereplő áruk EGT-n belüli forgalomba hozatalára készül, vagy pedig ezeket az árukat olyan más gazdasági szereplőnek kínálja fel vagy adja el, amelyik ezeket mindenképpen forgalomba fogja hozni az EGT-n belül, az alapügyben nem vitatott tényekre tekintettel ebből a megállapításból az következik, hogy eredeti áruknak az EGT-n belüli első, a védjegyjogosult hozzájárulása nélkül történő forgalomba hozataláról van szó, és alkalmazni kell azt az ítélkezési gyakorlatot, miszerint a fent említett jogosult felléphet e forgalomba hozatallal szemben (határozat, 25. pont).

A fentiekre tekintettel a feltett kérdésre azt a választ kell adni, hogy *a 89/104 irányelv 5. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a védjegyjogosult felléphet az e védjeggel ellátott eredeti áruk EGT-n belüli első, hozzájárulása nélkül történő forgalomba hozatalával szemben (határozat, 26. pont és rendelkező rész).*

Kommentár

Aligha meglepő, hogy ehhez az ügyhöz csak egy kommentárt sikerült találnom, azt is a kelet-közép európai fejlemények iránt különös érdeklődést tanúsító *von Mühlendahl*tól.¹⁸

Meggyőzően mondja, hogy erről az ügyről nem annak eredménye, vagyis a határozat tartalma miatt érdemes megemlékezni. Az ugyanis megegyezik a SILHOUETTE-ügyben¹⁹ hozott híres határozattal, hanem annak háttere miatt.

Szerinte az ügy érdekessége, hogy az alapperben a Bolgár Legfelsőbb Bíróság olyan jogértelmező határozatot hozott, amely szerint (az adott esetben) az eredeti termék importja nem valósít meg védjegybitortást. Így tehát az a ritka eset fordult elő, hogy az EK egyik tagállamának legfelsőbb bírósága nyíltan ellentmond (*contradicts*) az Európai Bíróságnak. Ugyanakkor ez nem akadályozta (*not deterred*) a Szófia Városi Bíróságot, hogy a szóban forgó (ellentétes) kérdést tegye fel az Európai Bíróságnak. (Ez utóbbinak válaszát a fentiekben ismerttettem – a szerző)

Ügyviteli érdekessége még az Európai Bíróság határozatának – mondja – hogy az (előírás-szerűen) 20 nyelven hozzáférhető, de nem olvasható angolul és szlovákul.

Megjegyzések

1. A közösségi joggal harmonizált bolgár védjegy törvény ugyanúgy tiltja a jogsértő védjegyhasználatot importárakon [13. cikk (2) bekezdés *iii* pont²⁰], mint a magyar Vt.

¹⁸ Bardehle-Pagenberg IP Report 2010/V. p. 13.

¹⁹ Vö. 13. I. j.

²⁰ Hatályos szöveg: 2007. évi 59. sz. tv. (2007. július 20.).

2. A védjegyjogi irányelv 5. cikk (3) bekezdés *c*) pontjához kapcsolódó 1383/2003 EK tanácsi rendelet célja a megelőzés: az importtermékek belföldi forgalomba hozatalának megakadályozása. Ebben a gondolatkörbe illeszkedik az Európai Bíróság itt ismertetett határozata is, amikor is jogsértőnek minősíti az importtermék bulgáriai forgalmazását.

3. Nem érdektelen az előzetes döntéshozatalra irányuló első kérelem esete: a hiányos megkeresés elutasítása. Igaz, a végeredmény szempontjából ez a fázis szépséghibának tekinthető, hiszen a Szófia Városi Bíróság igen gyorsan pótolta mulasztását, és az Európai Bírósághoz intézett második, megfelelően kidolgozott kérelme már érdemi elbírálást nyerhetett.

4. Az EK legtöbb tagállamában, ahol a közösségi védjegyjogot feltehetőleg jobban ismerik (mint Bulgáriában), magát a kérdést alighanem fel sem tették volna, hiszen a kérdés alapjául szolgáló tényállás, illetve jogértelmezési kérdés az *acte clair*²¹ valósítja meg. A kérdés feltevéséhez alighanem a Bolgár Legfelsőbb Bíróság – enyhén szólva – furcsa állásfoglalása vezetett.

5. Akármilyen is motiválta a Szófia Városi Bíróságot arra, hogy saját legfelsőbb bíróságával mintegy szembeforduljon, eljárását csak helyeselni lehet – függetlenül attól, hogy az eredmény várható volt.

Ezért még azt sem lehet mondani, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem felesleges lett volna. Bizonyára ezt érezte az Európai Bíróság is, amikor kellőképpen dokumentált határozatát közölte.

Érdekes lenne persze még azt is tudni, hogy a CANON jogi képviselőjének milyen szerepe volt az előzetes döntéshozatali eljárás „kiprovokálásában”. Az ilyen kérdések azonban személyes kapcsolatok hiányában általában homályban maradnak.

²¹ *Vida*: i. m (13), p. 19.